

Düşün, düşün...

Haftalık Düşünce Özgürlüğü Bülteni (Sayı 19/20, 8 Mayıs 2020)

Geçen hafta neler oldu?

- Salgınla ilgili resmi verilere göre hasta ve ölüm sayısındaki düşüş sürüyor. İlk kez iyileşen hasta sayısının, aktif vaka sayısını geçtiğini açıklayan Sağlık Bakanı Fahrettin Koca, Türkiye'nin koronavirüse karşı mücadelesinde ilk dönemi tamamladığını ilan etti.
  - Erdoğan, kabinesinin Covid-19 salgını karşısında alınan önlemlerin kademeli gevşetilmesini öngören eylem planını açıkladı. AVM'ler Mayıs ortasında açılıyor; 65 yaş üstü ve 20 yaş altına belirli gün ve saatlerde sokağa çıkma izni getiriliyor; [maske satışı yasağı kaldırılıyor...](#)
  - Erdoğan, “varlıklarından rahatsızlık duyduğunu her fırsatta dile getirdiği” meslek örgütleri ve baroların seçim yönetmeliklerinde değişiklik yapılmasına ilişkin düzenlemenin bir an önce yapılması gerektiğini söyledi.
  - Türkiye'nin önde gelen hukukçuları, siyasi muhaliflerin de infaz yasasında yapılan değişikliğin sağladığı tahliyelerden faydalanmasının önünün açılması için kamuoyuna ve karar vericilere çağrıda bulundular.. [Mektubu okumak için...](#)
  - “Grup Yorum’un konser yasaklarının son bulması ve tutuklu üyelerinin serbest bırakılması” talepleriyle ölüm orucunda olan İbrahim Gökçek, eylemini 323. gününde sonlandırdı; ancak kaldırıldığı hastanede yaşamını yitirdi.
  - Türkiye bir Dünya Basın Özgürlüğü Günü’ne daha karanlık bir tabloyla girdi. Gazeteciler Sendikası’nın verilerine göre en az 85 gazeteci ve medya çalışanı cezaevinde. Son 10 yılda 600’ü aşkın yayım yasağı getirildi. Binlerce haber erişime engelli. Press in Arrest’in verilerine göre son iki yılda en az 47 davada en az 152 gazeteci örgüt üyeliği; en az 57 davada en az 89 gazeteci propaganda suçlamasıyla yargılandı ve yargılanmaya devam ediyor. Bianet verilerine göre de son 5 yılda en az 62 gazeteci Cumhurbaşkanı’na hakaretten mahkum edildi.
  - İçişleri Bakanlığı’nın verilerine göre koronavirüs ile ilgili paylaşım yapan 7 bin 127 hesap takibe alınırken, 1.058 sosyal medya kullanıcısı tespit edildi, 496 kullanıcı gözaltına alındı, 10 kişi tutuklandı.
  - Türkiye yüksek yargısının önemli makamlarından Danıştay’ın başkanlığına Zeki Yiğit seçildi. Yüksek Seçim Kurulu üyeliği de yapmış olan Yiğit, İstanbul Büyükşehir Belediyesi seçimlerinin iptali yönündeki hukuk garabeti kararın leyhteki imzacılarındandı.
-

Türkiye'nin düşünce ve ifade özgürlüğü gündemini takip ettiğimiz haftalık video programımız "[COGITO ERGO SUM](#)" her cuma [YouTube](#) kanalımızda, her cumartesi saat 22:00'de [CanTV](#)'de yayında...

İnsan Hakları Derneği ve Türkiye İnsan Hakları Vakfı'yla birlikte ülkede yaşanan ifade özgürlüğü ile toplantı ve gösteri hakkı ihlallerini aylık olarak kayıt altına aldığımız video konferanslar "[Neler Oluyor?](#)"un 7.'si yapıldı.

İHD'nin 2019 Raporu açıklandı

İnsan Hakları Derneği (İHD), '2019 yılı Türkiye'deki İnsan Hakları İhlalleri Raporu'nu kamuoyuyla paylaştı. İHD'nin verilerine göre 2019 yılında ifade, örgütlenme ve toplanma özgürlüğü haklarını kullandıkları için adli soruşturmaya uğrayıp gözaltına alınanların sayısı 8 bin 803; bu kişilerden 831'i tutuklandı.

Çeşitli gerekçelerle 115 etkinlik yasaklandı, 6 kitap hakkında toplatma kararı verildi. 1.447 işkence ve kötü muamele olayı yaşandı. Ayrıca 1.344 toplantı ve gösteriye müdahale edildi ve en az 3 bin 935 kişi kaba dayak ve kötü muameleyle maruz kaldı. Raporun tamamına erişim için [tıklayınız](#).

BİA'dan 3 aylık medya gözlem raporu

Bianet'in verilerine göre; Ocak-Şubat-Mart 2020 döneminde 10 gazeteci tutuklanırken, en az 33 gazeteci gözaltına alındı. Bu gazetecilerden 17'si Avrupa sınırında sıkıştırılan sığınmacıları takip ederken, 12'si ise koronavirüs haberleri nedeniyle gözaltına alındı. Ayrıca üç gazeteci de bu kapsamda emniyette ifade vermek zorunda kaldı. 74

duruşmada 121 gazetecinin yargılanmasına devam edildi. Sonuçlanan davalarda 18 beraat kararı, 13 hapis cezası ve 2 adli para cezasına hükmedildi. Ayrıca "Erdoğan'a hakaret" iddiasıyla yargılanan 7 gazeteciden biri de 1 yıl 2 ay 17 gün hapse mahkum oldu. Raporun tam metni için [tıklayınız](#).

Ragıp Zarakolu Sarayın hedefinde

Evrensel gazetesi yazarı Ragıp Zarakolu 5 Mayıs tarihinde yayınlanan “Makus kaderden kaçış yok” başlıklı yazısı nedeniyle sarayın iki önemli ismi İbrahim Kalın ve Fahrettin Altun tarafından sosyal medya üzerinden hedef alındı; Zarakolu’nun Menderes, Demirel ve Erdoğan’ın siyaset geleneğini irdelediği yazısını “hastalıklı zihniyet” ifadesiyle

tanımladılar. Erdoğan ve Altun, Zarakolu hakkında suç duyurusunda bulundular. Zarakolu hakkında “Anayasal düzeni hedef almak” suçlamasıyla soruşturma başlatıldı.

Mahmut Alınak için müebbet hapis istemi

Yazar, siyasetçi, sivil itaatsiz Mahmut Alınak hakkında hazırlanan iddianame kabul edildi. Alınak’ın sivil itaatsizlik eylemleri, Kürt dilinin statüsü için BM’e verdiği dilekçe, kitaplarının gelirlerini bağışlaması iddianamede ağır suç olarak tanımlandı. “Devletin birliğini bozmak, devletin egemenliği altında bulunan

topraklardan bir kısmını devlet idaresinden ayırmak, devletin bağımsızlığını zayıflatmak” iddiasıyla müebbet hapis cezası ile yargılanacak olan Alınak’ın ilk duruşması 13 Mayıs’ta Kars 2. Ağır Ceza Mahkemesi’nde görülecek.

AİHM Mehdi Tanrıkulu davasında Türkiye’yi mahkum etti

Sahibi olduğu TEVN Yayınevi’nin 2006 yılında bastığı “Kapitalist Emperyalizm Sürecinde PKK’nin Rolü” kitabı nedeniyle 2008 yılında bir yıl altı ay hapis cezasına çarptırılan Mehdi Tanrıkulu’nun AİHM başvurusu sonuçlandı. Mahkeme,

Tanrıkulu’nun “düşünce ve ifade özgürlüğünün ihlal edildiğine” hükmetti; Türkiye’yi mahkum etti.

Gazeteciler hakkında hazırlanan "MİT" iddianamesi kabul edildi

Libya’da hayatını kaybeden MİT personelinin cenazesine ilgili haber nedeniyle gazeteciler hakkında hazırlanan iddianame İstanbul 34. Ağır Ceza Mahkemesi tarafından kabul edildi. Dosyaya sonradan dahil edilen BirGün yazarı Erk Acarer hakkında yakalama kararı

çıkarılırken, 6'sı tutuklu 8 isim "MİT Kanunu'na muhalefet" ve "gizli bilgi ve belgeleri açıklama" iddialarıyla 24 Haziran'da mahkemeye çıkacak.

Hakan Aygün tahliye edildi

Sosyal medya paylaşımı gerekçe gösterilerek tutuklanan Hakan Aygün ilk duruşmada tahliye edildi. Aygün "Ey IBAN edenler..." başlıklı tweet nedeniyle 3 Nisan tarihinde Bodrum'da gözaltına alınmış ve tutuklanmıştı. Bodrum Cumhuriyet Başsavcılığı tahliye kararına itiraz etti.

Tekirdağ'da yerel gazeteciye ev hapsi

Gazeteci Ferhat Akgün, 'pandemi hastanesi' olarak kullanılan Tekirdağ Devlet Hastanesi'ne izinsiz girdiği iddiası ile gözaltına alındı. Yaptığı haberler ve sosyal medya paylaşımları nedeniyle İl Sağlık Müdürü'nün şikayetçi olduğu gazeteciye, "işyeri dokunulmazlığını ihlal ettiği" iddiasıyla ev hapsi cezası verildi.

EMEP İlçe Başkanı tutuklandı

Emek Partisi Adana Yüreğir İlçe Başkanı Ferit Kilis, sosyal medya paylaşımları gerekçe gösterilerek başlatılan soruşturma kapsamında tutuklandı. Kilis, adil yargılanma talebiyle başlattığı ölüm orucunun 297. gününde hayatını kaybeden Mustafa Koçak ile ilgili paylaşımı nedeniyle "terörle mücadelede görev almış kamu görevlisini hedef göstermek" ile suçlanıyor.

Hayatını kaybeden çocukla ilgili paylaşımlara soruşturma

Adana Cumhuriyet Başsavcılığı, kanser hastalığı nedeniyle hayatını kaybeden 9 yaşındaki Ahmet Ataç ile ilgili sosyal medya paylaşımlarına soruşturma başlatıldığını açıkladı. Savcılık kanser hastası çocuğun "FETÖ üyeliği" iddiasıyla cezaevinde olan

babasını göremeden hayatını kaybetmesine gelen tepkileri, yargıya ve kamu görevlilerine yönelik paylaşımları saldırı ve suç olarak tanımladı.

Gökçek'in cenazesine polis müdahalesi

Ölüm orucunun ardından kaldırıldığı hastanede yaşamını yitiren Grup Yorum üyesi İbrahim Gökçek'in, İstanbul Gazi Mahallesi Cemevi'nden kaldırılması beklenen cenazesine polis müdahale etti; cemevinin içerisine gaz bombaları atıldı; cenaze sahibi Ahmet Gökçek ve çok sayıda kişi gözaltına alındı. Gökçek'in naaşı morgdan kolluk güçlerince kaçırıldı.

6 Mayıs anmalarında gözaltı

6 Mayıs 1972'de idam edilen Deniz Gezmiş ve arkadaşlarının ölüm yıldönümünde Dolmabahçe'de anma yapmak isteyen Öğrenci Kolektifleri aktivisti üç genç gözaltına alındı. Ankara Karşıyaka Mezarlığı'nda yapılan anmada da iki genç gözaltına alındı.

Halk TV'ye 5 program durdurma ve para cezası

RTÜK, Halk TV'de yayınlanan "Sözüm Var" programına katılan CHP İstanbul İl Başkanı Canan Kaftancıoğlu'nun ifadelerini gerekçe göstererek, kanala 5 program durdurma ve yüzde 5 idari para cezası verdi. Kaftancıoğlu'nun "*Bir iktidar değişikliğine gidişatı görüyorum, böyle olacağını da*

düşünüyorum" sözleri verilen cezaya gerekçe gösterildi.

AYM, Sayılğan'ın başvurusunda 'ihlal yok' kararı verdi

KHK ile kapatılan Dicle Haber Ajansı'nın muhabiri İdris Sayılğan'ın "kişi hürriyeti ve güvenliği hakkı ile adil yargılanma hakkının ihlal edildiği"ne ilişkin Anayasa Mahkemesi'ne yaptığı itiraz sonuçlandı. AYM ihlal olmadığına hükmetti. Sayılğan'ın AIHM başvurusu görüşülmeyi bekliyor.

DÜŞÜNCE SUÇU DURUŞMALARI

- Covid-19 tedbirleri kapsamında ülke genelindeki adliyelerde “acil işler” dışında tüm duruşmalar ertelendi. Bu kapsamda önümüzdeki hafta da duruşmalar görülmeyecek.